

(สำเนา)

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพทหารระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม
พ.ศ.๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพทหารระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษา สังกัดกระทรวงกลาโหม เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๖ มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา ๔๗ บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกัน คุณภาพภายนอก รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติขึ้น ซึ่งผ่านความเห็นชอบ จากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๗ เพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพทหาร ระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๖"

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ข้อบังคับนี้ให้ใช้ในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพทหาร ระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหมทุกสาขา/สาขาวิชา

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้ "สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม" หมายความว่า โรงเรียนทหาร ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยโรงเรียนทหาร สถาบัน วิทยาลัย หรือสถานศึกษาอื่นในสังกัด กระทรวงกลาโหมที่ให้การศึกษา หรือจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญา

ข้อ ๕ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทหาร ประกอบด้วย

๕.๑ ลักษณะของวิชาชีพทหาร

วิชาชีพทหารเป็นวิชาชีพที่พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ให้ปลอดภัยจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักร รวมทั้งพิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบัน พระมหากษัตริย์ สนับสนุนภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนปกป้อง พิทักษ์รักษาผลประโยชน์ แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาประเทศ เพื่อความมั่นคง การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน โดยมีการเตรียมกำลัง ทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ในการปฏิบัติการดังกล่าว

การจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังพลทางทหาร จึงจำเป็นต้องใช้ศาสตร์เฉพาะด้าน การทหารและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องตามสาขาวิชาชีพ โดยในระดับปริญญาตรีมุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถ มีทักษะทางปัญญา มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข มีทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีทักษะขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับ

/ วิชาชีพทหาร ...

วิชาชีพทหาร มีภาวะผู้นำทางทหาร การเป็นผู้นำหน่วยทหารขนาดเล็ก ในระดับผู้บังคับหมวด หรือผู้บังคับหน่วยรักษาพยาบาล หรือหน่วยเสนารักษ์ขนาดเล็ก มีวินัย รับผิดชอบต่อหน้าที่ของการเป็นทหารอาชีพ รู้แบบธรรมเนียมทหาร มีบุคลิกลักษณะการวางตนที่เหมาะสม สำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของตน สามารถปฏิบัติการทางทหาร อารมณ์เยรติยศและศักดิ์ศรีของทหาร อุทิศตนเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

สำหรับระดับปริญญาโทมุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรู้เกี่ยวกับการทหารและความมั่นคง การบริหารจัดการทางการทหาร และการคิดวิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหาทางด้านทหารและความมั่นคง

๕.๒ องค์ความรู้ทางการทหารในระดับปริญญาตรี ประกอบด้วยองค์ความรู้ ๒ ส่วน คือ

๕.๒.๑ องค์ความรู้พื้นฐานทางทหาร ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปทางการทหาร ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารสัญญาบัตรในหน่วยงานต่าง ๆ ของกองทัพ และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาเพิ่มเติมให้สามารถรับผิดชอบทางทหารในระดับสูงต่อไป ดังนี้

๕.๒.๑.๑ กลุ่มวิชาความรู้ทั่วไปทางการทหาร มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่วนราชการกระทรวงกลาโหมและ/หรือการจัดหน่วยราชการสายแพทย์ แบบธรรมเนียมทหาร ระเบียบงานสารบรรณ ความมั่นคงและภารกิจทางทหาร เป็นต้น

๕.๒.๑.๒ กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์ มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ทหาร ประวัติศาสตร์การสงคราม และทฤษฎีสงคราม เป็นต้น

๕.๒.๑.๓ กลุ่มวิชากฎหมาย มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทหาร เป็นต้น

๕.๒.๑.๔ กลุ่มวิชาการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำ มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะทางทหารและอุดมการณ์ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นผู้นำ มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถเป็นผู้นำหน่วยทหารขนาดเล็ก ในระดับผู้บังคับหมวด หรือผู้บังคับหน่วยรักษาพยาบาล หรือหน่วยเสนารักษ์ขนาดเล็ก มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๕.๒.๑.๕ กลุ่มวิชาการฝึกทหารเบื้องต้น มีเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกบุคคลท่ามือเปล่า การฝึกแถวและการจัดรูปขบวน การฝึกบุคคลท่าอาวุธ/การใช้ดาบปลายปืน การฝึกทำยิงขั้นพื้นฐาน การฝึกทำยิงฉับพลัน การฝึกยิงอาวุธประจำกายและอาวุธประจำหน่วย การทำความสะอาดอาวุธ การฝึกท่ากระบี่ การฝึกสวนสนาม เป็นต้น

๕.๒.๒ องค์ความรู้วิชาชีพทหาร หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการทหาร และวิชาชีพทหารที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจทางทหาร รวมทั้งการฝึกทักษะและประสบการณ์ ในการปฏิบัติการทางทหาร การแพทย์หรือการพยาบาล เพื่อตอบสนองภารกิจของเหล่าทัพ ได้แก่

๕.๒.๒.๑ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เช่น วิชาหลักพื้นฐานการรบ วิชาฝ่ายอำนวยการ วิชาเหล่ากำลังรบ วิชาเหล่าสนับสนุนการรบ วิชาเหล่าสนับสนุนการช่วยรบ และยุทธวิธีของหน่วย เป็นต้น

๕.๒.๒.๒ โรงเรียนนายเรือ เช่น วิชาการเรือ วิชาเดินเรือ วิชาการอาวุธ และยุทธวิธีทางเรือ เป็นต้น

๕.๒.๒.๓ โรงเรียนนายเรืออากาศ เช่น วิชาความรู้พื้นฐานทางการบิน กำลังทางอากาศ การฝึกบินขั้นพื้นฐาน และการป้องกันฐานบิน เป็นต้น

๕.๒.๒.๔ วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า เช่น วิชาเวชศาสตร์ทหาร เป็นต้น

๕.๒.๒.๕ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก เช่น วิชาการพยาบาลเวชศาสตร์ ผูกฉีดยาและบาดเจ็บทางทหาร และวิชาการบริการทางการแพทย์ในสนาม เป็นต้น

๕.๒.๒.๖ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เช่น วิชาการพยาบาลเวชศาสตร์ ทางทะเล วิชาการพยาบาลสาธารณสุขและอุบัติเหตุทางน้ำ วิชาการพยาบาลความกดบรรยากาศสูง และวิชาการทางการแพทย์ทหาร เป็นต้น

๕.๒.๒.๗ วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ เช่น วิชาการพยาบาลเวชศาสตร์ การบินเบื้องต้น เป็นต้น

๕.๓ องค์ความรู้ในระดับปริญญาโท ประกอบด้วยความรู้ทางการทหารและความมั่นคง ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ การบริหารจัดการทางการทหาร และการวิจัย

ข้อ ๖ ให้สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหมแต่ละแห่งกำหนด “คุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาที่พึงประสงค์” อย่างน้อย ดังนี้

๖.๑ ระดับปริญญาตรี

๖.๑.๑ มีอุดมการณ์ จงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และยึดมั่น ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๖.๑.๒ มีคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่ดี มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม กล้าหาญ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมทหาร มีความสามัคคี ในหมู่คณะ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

๖.๑.๓ มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพทหาร เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของการ รักษาความมั่นคงและการป้องกันประเทศ

๖.๑.๔ มีความรู้ในฐานะผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมีความรู้ ในศาสตร์ของวิชาการและวิชาชีพของตน สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ของตนในการปฏิบัติงานและการศึกษา ต่อได้

๖.๑.๕ มีความใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีทักษะการคิด อย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่ม สามารถวิเคราะห์และประมวลผลความรู้ และใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

๖.๑.๖ มีทักษะในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และสามารถ ใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

๖.๑.๗ มีสมรรถนะทางกายและสุขภาพจิตที่ดี มีบุคลิกลักษณะและการวางตัว ที่เหมาะสม

๖.๒ ระดับปริญญาโท

๖.๒.๑ มีอุดมการณ์ จงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๖.๒.๒ มีภาวะผู้นำ มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถประสานความร่วมมือกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกกองทัพ

/ ๖.๒.๓ ...

๖.๒.๓ มีความรอบรู้ในกิจการทางด้านความมั่นคง ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

๖.๒.๔ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถพัฒนางานในหน้าที่ให้ก้าวทันกับบริบททางด้านความมั่นคง และการบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง

๖.๒.๕ มีความสามารถในการวิจัยและการให้คำปรึกษา เพื่อแก้ปัญหาทางการทหารและความมั่นคงแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๗ ให้สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหมแต่ละแห่งกำหนด “มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการทหาร” อย่างน้อย ดังนี้

๗.๑ ระดับปริญญาตรี

มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการทหารและวิชาชีพทหาร มีภาวะผู้นำทางทหาร มีวินัย รู้แบบธรรมเนียมทหาร สามารถอุทิศตนเพื่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีบุคลิกลักษณะการวางตนที่เหมาะสม ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยทหาร สำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของตน สามารถปฏิบัติการทางทหาร รับผิดชอบหน้าที่ของการเป็นทหารอาชีพ อารมณ์เยือกเย็นและศรัทธาต่อทหาร

๗.๒ ระดับปริญญาโท

มีความรอบรู้ในกิจการทางด้านความมั่นคง ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ มีภาวะผู้นำและมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถพัฒนางานในหน้าที่ให้ก้าวทันกับบริบททางด้านความมั่นคงและการบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการวิจัยและการให้คำปรึกษา เพื่อแก้ปัญหาทางการทหารและความมั่นคงแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๘ สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม อาจเพิ่มคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ และมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านการทหาร ตามความต้องการและ/หรือความเชี่ยวชาญของสถาบันการศึกษาได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๙ ให้สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหมพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร โดยคำนึงถึงมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ของระดับอุดมศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และข้อกำหนดขององค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมาตรฐานวิชาชีพทหารตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๐ ให้ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก สุกำพล สุวรรณทัต
(สุกำพล สุวรรณทัต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

หมายเหตุ :- หลักการและเหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้ คือ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทหารระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม เพื่อให้สถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ ในการผลิตกำลังพลให้มีคุณภาพตามที่กองทัพต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ จึงจำเป็นต้องออกข้อบังคับนี้